Аннотация к рабочей программе воспитателя по обучению татарскому языку

«Татарстан Республикасы халыклары телларе турында» Татарстан

Республикасы Законында Юм «Татарстан Республикасы даулат телларен ћам

Татарстан Республикасында башка теллар саклау, ейрану ћам устеру буенча Татарстан Республикасы даулат программасы»нда мактапкачэ милли белем биру очен кирэкле шартлар булдыру каралган.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белан кабул ителган 2010 — 2015 елларда магарифне устеру стратегиясенда (30.12.2010, №1174) — мактапкача тарбия ћам белем биру учреждениеларе очен рус телле балаларны татарчага ойрату программасы, укыту-методик комплектлары

(УМК) тезу бурычы куелды. Юм мена РФ Магариф һаМ фан министрлыгыныц 23.112009 елда 655 нче карары нигезенда Мактапкача топ гомуми белем биру программасы структурасына, Федераль даулат талапларе"нэ нигезлэнеп балалар бакчасында татар телена ойрату программасы " тезелде.

Элеге программа З.М.Зарипова, Р.С.Исаева, Р.Г.Кидрячева тарафыннан эшкартелде Км ул 4 яшьтэн алып 7 яшька кадар булган рус телле балаларныц татарча аралашырга ейратуга юналтелган методик кулланма булды. Программа мактапкачэ яшьтаге баланыц усеш закончалыкларына, шахси Км эшлекле якын килу турындагы фундаменталь тикшеренуларга, тел ойрату процессында методик стандарт итеп кабул ителгэн коммуникатив технология принципларына,сейлам барлыкка килу концепциясена (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) гамали эшкартмэлар Юм методик кицэшларга, мактапкача магариф системасы эшчанлеген ачыклый торган норматив хокукый актлар, документларга нигезланган.Безнец балалар бакчасында алеге программа белан рус торкемнаренда белем һаМ тарбия эшчанлеге алып барыла. Кече яшьтагелар белан атнага ике тапкыр режим вакытларында (15мин), зурларларда ике тапкыр (25мин), мактапка азерлек теркемнарендэ атнасына ике тапкыр татар теле кера.(30мин)

Программа принциплары.

Коммуникативлылык принцибы — балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга азерлауга корылган. Телне фан буларак тугел, а аралашу чарасы буларак ойрату.

Интеграция Юм Дифференциация принцибы — һар сейлам торенец уз узанчалеген исапка алу, тарбияче сейламен техник чаралар ярдамендэ (аудио-, видеоязмада) тыцлау (аудирование), тел узанчалекларен терле кунегуларда биру, балаларныц диалогик сойламен устеру;

Курсатмалелек принцибы тел ейратуне кендалек тормыштагы һар терле эшчанлекка байле равешта, аларныц тира-юньне танып белуенец теп чарасы булып торган уен аша уткару;

Тел ойрату, тарбия Юм устеру бурычларыныц бер-берсе белан тыгыз байаанешта тормышка ашыру принцибы;

Барльж белем биру олкалэрен берлаштеру (интегральлэштеру) принцибы: аралашу, танып-белу, социальлэштеру, физик культура, саламатлек, хезмат, иминлек, матур адабият, ижади сангать, музыка.

Давамчанлык принцибы — балалар бакчасы Км башлангыч мактапта эзлеклелекне кузда тоту;

Белем бируне комплекслы-тематик прищипка корып оештыру;

Белем биру эшчанлегенец мотивлашкан булу принцибы - бала материалны узе очен кызык булганда, узенец шахси ихтыяжларына туры килганда гена кабул ита Км фикерли башлый. Телне ойрату процессында акияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белан очрашу, уен элементларын куллану — тел материалын ойранунец мотивлашкан булуын таэмин ита. Телне аралашу, уен ситуацияларенэ байлап ойранганда, балалар тел ойранунец практик а№миятен тоялар, эмоциональ кутаренкелек туа harv1 алар тел материалын бик телап узлаштералар.

Белем биру эшчанлегенец ДиДсжтиК принцибы - гадидэн катлаулыга таба бару.

ИнДивиДуальлаштеру принцибы - тел ейраткэнда социаль шахес сыйфатларын устеруне кузда тоту. Балаларныц яшь узанчалекларен исапка алу.

Татар телен ойратуда кулланыла торган чаралар.

1. Эшчанлек эшкартмаларе, диагностик материаллар.
2. Тавышлы курсатмалелек фар проект очен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы 1там картиналы-дидактик курсатмалелек(таратма Км курсатма расемнар, жырлы-биюле уеннар, театр эшчанлеге очен материаллар.
4. Символик, график курсатмалелек (пиктограммалар).
5. Куламле курсатмалелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив тактада уеннар.
7. Эш дафтарларе.

Эш терларе hapv1 формалары.

Программа бурычларын утауда эш формаларыныц, практик гамали алымнарныц, чараларныц Мамияте зур. Топ эш терларе булып тубандагелар тора:

1. Предметлар белан эш: тасвирлау, уенчык белан диалог тезу, уен ћэм акиятларда катнашу,
2. Расемнар белан эш: тасвирлау, устерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Эйлан-байлан, жырлы-биюле уеннар ойрану (аудиоязмага таянып).
5. Театральлаштеру, сахналаштеру (бармак театры, битлеклар, костюмнар, театр курсату (ати-анилэрга, башка торкем балаларына).
6. Харакатле уеннар: туп белан уеннар, ”Командир” уены, айлан-байлэн уен, зарядка уеннары.
7. Ижади Юм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив кунегулэр.

8. Ситуатив, логик кунегуларне ишетеп, ацлап эшлау.

9. Устерелешле диалоглар (зурлар 1там яшьташларе белан узара аралашу).

10.Аудиоязмалар тыцлау, кушылып айту, жырлау, кабатлау, ишеткан сузне расемда табып курсату.

11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.

12.Интерактив тактада уеннар.

Татарча сейлашерга ойратканда куелган минимум бурычлар.

Программа оч проектны harv1 аларныц теп максатларын Юм бурычларын уз эченэ ала:

Татар телена кызыксыну уяту, аралашу телэге тудыру. Узара ћам зурлар белан кендалек тормышта татарча аралашуга чыгу. Балаларныц конкурешка, табигатька, жамгыятька кагылышлы сузлэр исабенэ сейламнарен баету, суз haN1 сузтезмэларне терле ситуацияларда кулланышка керту

Бурычлар: 1. Суз байлыгы булдыру, аны арттыру, сеЙлэм кунекмаларе формалаштыру.

2. Гади диалогга катнаша белу, хатер, зиђен устеру.

3. Бер — берецне тыцлау, ишету сыйфатлары тарбиялау.

4. Гади сорауларны ацлап жавап биру, морэжагать ита белу, кондалек яшаешта аралашу.

5. Одапле итеп кара-каршы сойлаша белу кунекмаларен тарбиялау.

6. Сойламне аралашу чарасы буларак камиллаштеру, файдалана белу кунекмаларена ойрату.

7. Местакыйль фикер йортерга, жавап бирерга кунектеру, балада узенец сейламе белан кызыксыну ћам сизгерлек уяту.

8. Сойлам адабе (сорау, гозер, моражагать иту, рахмат белдеру, исанлашу, саубуллашу) кагыйдаларен камиллаштеру.

Оченче яшьтаге балалар белан оештырылган эшчанлек уен характерын ала. Эшчанлек торлэрендэ сейлам усешенец сузлек эше, сойламнец грамматик тезелеше остенДа эш, аваз культурасы тарбиялау, байланешле соГиам устеру, матур аДабият Рюм халык иэщаты белан таныштыру бурычлары хал ителэ.

Балалар белан эшлау процессында сузлек эше зур урын ала. Сузлек эшебайланешле сейлам нигезе. Балалар бакчасында сузлек эшенец оч бурычы чишела:

1. Иц беренче чиратга, гомуми кулланылыштагы лексика хисабына (предметларны, аларныц топ билгеларен, сыйфатларын, алар белан эшхаракатларен атау) сузлекне баету.

2. Сузлекка тогаллек керту. Балаларга сузне айту урнаген биру, аны hap бала белан куп тапкыр кабатлау.

3. Сузлекне активлаштыру.

Сойламнец грамматик тозелешен формалаштыруныц топ шарты — тарбияченец, елканнарнец грамоталы сейламе haM сойламнец морфологик, синтаксик ягын, сузъясалу ысулларын узлаштеру буенча уткарелэ торган кунегулар.

Аваз культурасы тарбиялау буенча эш аныц сойлам сулышы, ишетеп кабул иту, артикуляция аппаратын устеру һ. б. шундый компонентларны уз эчена ала.

Байланешле сойлам устеру сойламнец ике формасын - диалоглы һаг•а монологлы сейлам устеруне кузда тота.

Балаларны матур аДабият Юм халык носаты белан таныштыру — сойлам усешенец аћамиятле бурычы Юм чарасы.

Балалар белан эшлау даверенда торле уеннар киц кулланыла. Бу уеннарда музыка асарларен куллану да балаларныц фонематик ишету салатен, ритмикасын, эмоциональ сферасын да баета, устера.

Матур адабият, хальж ижаты, курсатмалелек, предметлар белан уен харакатларе, - болар барысы да балаларны туган телга ойратуда, аларныц сойламен устеруда зур Мамиятка ия. Шулай ук ойрату-тарбия процессында балалар белан эшчанлекне оештырганда тарбиячега ижади якын килу мемкинлеге да бирелде. Балалар белан уткарела торган һар эшчанлекка боларныц барсын да иста тотып тулы, куламле итеп план-конспектлар эшланелде.

Шушындый укыту методик комплектлары, дидактик уеннар, яца информацион технологиялар белан тулыландырылган тарбия кюм белем биру дересларе балаларныц телебезнец матурлыгын, байлыгын ацларга, аны сиземларга, узларенда куркам сыйфатлар булдырырга, тел хазинасен тирантен ацларга, кеше очен газиз булган туган жирга,туган телебезга махаббат, ати-аниларга, олканнарга карата хермат-итагать тарбияларга, узларенда хезмат сею, тыйнаклык,шафкатьлелек кебек куркам сыйфатлар булдырырга ярдам итар диган ометта калабыз.